Latvijas Vēstnesis
LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS IZDEVUMS

Laidiens: 30.07.2020., Nr. 145
Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/145.5

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 109

Rīgā 2020. gada 27. jūlijā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 31 4. p.)

Ierobežojumu riska darījumiem ar paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm noteikšanas normatīvie noteikumi

Izdoti saskaņā ar Kredītiestāžu likuma
34.[2] panta ceturto daļu
un Finanšu instrumentu tirgus likuma
122.[1] panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Ierobežojumu riska darījumiem ar paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm noteikšanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši Latvijas Republikā reģistrētām kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kuras ir iestādes Regulas Nr. 575/2013[1] izpratnē (tālāk tekstā – iestāde) un uz kurām attiecas Regulas Nr. 575/2013 ceturtajā daļā noteiktie lielo riska darījumu ierobežojumi, izņemot kredītiestādes, kuru uzraudzību veic Eiropas Centrālā banka.

2. Iestāde ievēro šo noteikumu prasības individuāli, konsolidācijas grupas vai konsolidācijas apakšgrupas līmenī saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 pirmās daļas II sadaļā noteikto prasību piemērošanas līmeni.

3. Noteikumi nosaka prasības koncentrācijas riska, kas rodas no riska darījumiem ar paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm, pārvaldīšanai, tostarp kopējā limita un individuālo limitu noteikšanai riska darījumiem ar paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm.

4. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums:

4.1. kredītstarpniecības pakalpojumi – kredītiestāžu sniegtajiem finanšu pakalpojumiem līdzīgi finanšu pakalpojumi, kas ietver termiņu transformēšanu (aizņemšanās uz īsāku laiku un aizdošana vai ieguldīšana uz ilgāku laiku), likviditātes transformēšanu (naudai pielīdzināmu saistību, piemēram, depozītu, izmantošana mazāk likvīdu aktīvu iegādei), sviras finansējumu (*leverage*), kredītriska pārnešanu (kredītsaistību neizpildes riska pārnešana citai personai par maksu) vai līdzīgus pakalpojumus, piemēram, vismaz tādus finanšu pakalpojumus kā noguldījumu un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšana, kreditēšana, finanšu līzings, galvojumu un citu tādu saistību aktu izsniegšana, ar kuriem uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu,

tirdzniecība savā vai klienta vārdā ar valūtu vai finanšu instrumentiem, dalība vērtspapīru emisijās un ar šādām emisijām saistīto pakalpojumu sniegšana vai starpniecība naudas darījumos;

4.2. riska darījumi ar paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm – riska darījumi ar individuālām paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādēm, kuru kopējā vērtība saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 ceturto daļu, ņemot vērā kredītriska mazināšanas ietekmi saskaņā ar minētās regulas 399.–403. pantu un izņēmumus saskaņā ar minētās regulas 400. pantu un 493. panta 3. punktu, ir vienāda vai pārsniedz 0.25 procentus no iestādes atbilstošā kapitāla;

4.3. paralēlās kredītiestāžu sistēmas iestādes – iestādes, kas sniedz vienu vai vairākus kredītstarpniecības pakalpojumus un kas nav izslēgtās komercsabiedrības;

4.4. izslēgtās komercsabiedrības:

4.4.1. komercsabiedrības, kas iekļautas konsolidētajā grupā saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 47. apakšpunktu;

4.4.2. komercsabiedrības, kuru uzraudzību konsolidācijas līmenī veic ārvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar ārvalsts tiesību aktiem, kas nosaka prudenciālās un uzraudzības prasības, kuras ir līdzvērtīgas Eiropas Savienībā noteiktajām;

4.4.3. komercsabiedrības, kuras nav minētas šo noteikumu 4.4.1. un 4.4.2. punktā, bet kuras ir:

4.4.3.1. kredītiestādes;

4.4.3.2. ieguldījumu brokeru sabiedrības;

4.4.3.3. ārvalsts kredītiestādes, ja attiecībā uz tām ārvalsts nosaka prudenciālās un uzraudzības prasības, kuras ir līdzvērtīgas Eiropas Savienībā noteiktajām;

4.4.3.4. atzītas ārvalsts ieguldījumu brokeru sabiedrības, t.i., ārvalsts sabiedrības, kuras ir tiesīgas sniegt ieguldījumu pakalpojumus vai veikt ieguldījumu darbības, vai sniegt ieguldījumu blakuspakalpojumus Latvijas Republikā saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu vai citās dalībvalstīs saskaņā ar to tiesību aktiem, kas pārņem Direktīvas 2014/65/ES[2] prasības;

4.4.3.5. finanšu iestādes, kurām atļauju izsniegusi un kuras uzrauga Finanšu un kapitāla tirgus komisija vai citas dalībvalsts kompetentā iestāde, vai ārvalsts kompetentā iestāde, un kurām noteiktas prudenciālās prasības, kas ir līdzvērtīgas prasībām, kas noteiktas iestādēm attiecībā uz iestādes riska darījuma ar attiecīgo komercsabiedrību pielīdzināšanu riska darījumam ar iestādi saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 119. panta 5. punktu;

4.4.3.6. minētas Direktīvas Nr. 2013/36/ES[3] 2. panta 5. punkta 2.–24. apakšpunktā vai citu dalībvalstu tiesību aktos, kas pārņem Direktīvas Nr. 2013/36/ES 2. panta 5. punkta 2.–24. apakšpunkta prasības;

4.4.3.7. minētas Direktīvas Nr. 2013/36/ES 9. panta 2. punktā vai citu dalībvalstu tiesību aktos, kas pārņem Direktīvas Nr. 2013/36/ES 9. panta 2. punkta prasības;

4.4.3.8. apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības, pārapdrošināšanas sabiedrības, kā arī ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības vai ārvalsts pārapdrošināšanas sabiedrības, ja attiecīgais ārvalsts uzraudzības režīms ir līdzvērtīgs Eiropas Savienībā noteiktajam apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas uzraudzības režīmam;

4.4.3.9. izslēgtas no Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma piemērošanas saskaņā ar 3. panta pirmās daļas 9. punktu vai no tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas 2009/138/EK[4] prasības, piemērošanas saskaņā ar minētajos tiesību aktos pārņemtajām minētās direktīvas 4. panta prasībām;

4.4.3.10. privātais pensiju fonds Privāto pensiju fondu likuma izpratnē vai arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas 2016/2341[5] 6. panta 1. punkta prasības, izpratnē, vai komercsabiedrības, kas ir pakļautas prudenciālajām un uzraudzības prasībām, kuras ir līdzvērtīgas prasībām, kas noteiktas minētajiem privātajiem pensiju fondiem, papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām vai arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām;

4.4.3.11. ieguldījumu fondi vai alternatīvo ieguldījumu fondi, izņemot naudas tirgus fondus Regulas Nr. 2017/1131[6] izpratnē:

4.4.3.11.1. Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma vai tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas 2009/65/EK[7] 1. panta prasības, izpratnē;

4.4.3.11.2. kas izveidoti ārvalstīs un licencēti saskaņā ar likumiem, kas paredz to pakļautību uzraudzībai, kas ir līdzvērtīga Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā vai tiesību aktos, kas pārņem Direktīvas 2009/65/EK prasības, noteiktajai;

4.4.3.11.3. Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma izpratnē vai tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas 2011/61/ES[8] 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta prasības, izpratnē, izņemot:

4.4.3.11.3.1. komercsabiedrības, kas izmanto būtisku sviras finansējumu saskaņā ar Regulas Nr. 231/2013[9] 111. panta 1. punktu;

4.4.3.11.3.2. komercsabiedrības, kurām ir atļauts izsniegt aizdevumus vai iegādāties trešās personas kreditēšanas riska darījumus savā bilancē saskaņā ar attiecīgā fonda darbības noteikumiem vai dibināšanas dokumentiem;

4.4.3.11.4. kuri ir reģistrēti kā Eiropas ilgtermiņa ieguldījumu fondi saskaņā ar Regulu Nr. 2015/760[10];

4.4.3.11.5. Regulas Nr. 346/2013[11] izpratnē (kvalificēti sociālās uzņēmējdarbības fondi);

4.4.3.11.6. Regulas Nr. 345/2013[12] 3. panta b) punkta izpratnē (kvalificēti riska kapitāla fondi);

4.4.3.12. centrālie darījumu partneri Regulas Nr. 648/2012[13] 2. panta 1. punkta izpratnē, kas dibināti Eiropas Savienībā, un ārvalstu centrālie darījumu partneri, kurus Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde saskaņā ar minētās regulas 25. pantu ir atzinusi par tiesīgiem sniegt tīrvērtes pakalpojumus tīrvērtes dalībniekiem vai tirdzniecības vietām, kas veic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā;

4.4.3.13. elektroniskās naudas emitenti Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma izpratnē vai tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas Nr. 2009/110/EK[14] 2. panta 3. punkta prasības, izpratnē;

4.4.3.14. maksājumu iestādes Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma izpratnē vai tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas Nr. 2015/2366[15] 4. panta 4. punkta prasības, izpratnē;

4.4.3.15. komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir sniegt kredītstarpniecības pakalpojumus savām mātes sabiedrībām, savām meitas sabiedrībām vai citām savu mātes sabiedrību meitas sabiedrībām;

4.4.3.16. noregulējuma iestādes, aktīvu pārvaldes sabiedrības un pagaidu iestādes Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma izpratnē vai tiesību aktu, kas pārņem Direktīvas Nr. 2014/59/ES[16] 2. panta 1. punkta 18., 56. un 59. apakšpunkta prasības, izpratnē un komercsabiedrības, kuras pilnībā vai daļēji pieder vienai vai vairākām tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestādēm, kas nodibinātas līdz 2016. gada 1. janvārim ar mērķi saņemt un turēt kādus vai visus vienas vai vairāku iestāžu aktīvus, tiesības un saistības, lai saglabātu vai atjaunotu iestādes dzīvotspēju, likviditāti vai maksātspēju vai stabilizētu finanšu tirgu;